

підзвітності управлінських процесів у місті, що, у свою чергу, знижує політичну напругу та запобігає маніпуляціям щодо нецільового використання ресурсів. Крім того, ефективна система молодіжного контролю слугує важливим сигналом для донорських організацій про високий рівень інституційної спроможності громади та її здатність реалізовувати стратегічні проєкти. Активне залучення молоді до управлінських процесів формує у них відчуття суб'єктності та причетності до розвитку регіону, сприяючи зменшенню відтоку молодих людей і підтримці сталого соціально-демографічного потенціалу міста.

Список використаних джерел:

1. Цифрові профілі громад: як дані допомагають приймати рішення, залучати партнерів і розвивати бізнес. Центр розвитку інновацій. URL : <https://surl.li/fishbq>
2. Інструменти для прозорого та підзвітного відновлення як для громад, так і для міжнародних партнерів забезпечує державна цифрова екосистема DREAM. Агентство відновлення. URL : <https://surli.cc/fryeyi>
3. Громадський контроль за відбудовою: в Україні запустили новий проєкт. URL : <https://surl.li/bconpi>

Abstract: *The role of youth digital control as a tool for increasing transparency and accountability of management processes in the city is studied. Key mechanisms for its implementation are considered, including monitoring platformization, institutional integration, crowdsourcing, and youth competency development. The implementation of such approaches contributes to reducing corruption risks, increasing the institutional capacity of the community, and forming a sense of participation and responsibility for the development of the region among young people.*

Keywords: *digital technologies, transparency, accountability, institutional capacity, youth involvement, corruption risks*

Науковий керівник:

Галунець Н.І.,
старший викладач кафедри публічного
управління
та адміністрування і міжнародної економіки,
Миколаївський національний аграрний
університет

УДК 352(477):332.1

Роль політики згуртованості ЄС у забезпеченні участі молоді у відновленні громад на місцевому рівні.

Германович Анастасія,

здобувачка вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та

адміністрування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: Досліджено роль політики згуртованості Європейського Союзу у забезпеченні участі молоді у відновленні громад на місцевому рівні. Проаналізовано основні фінансові інструменти ЄС, зокрема Європейський соціальний фонд плюс та Європейський фонд регіонального розвитку, які сприяють розвитку молодіжного підприємництва та інноваційних ініціатив. Обґрунтовано можливості адаптації європейського досвіду для підтримки молодіжних стартапів і посилення економічного відновлення громад в Україні.

Ключові слова: молодіжна участь, місцевий розвиток, відновлення громад, молодіжне підприємництво, регіональна політика.

Політика згуртованості Європейського Союзу відіграє важливу роль у подоланні регіональних диспропорцій та зміцненні соціально-економічної єдності територій. У фінансовій перспективі 2021–2027 років її ключові пріоритети — «Розумніша Європа» та «Більш соціальна Європа» — передбачають активне залучення молоді до економічного розвитку та підтримку молодіжного підприємництва як важливого чинника сталого зростання. Для України, яка прагне інтеграції до ЄС, імплементація таких підходів є особливо актуальною в умовах післявоєнного відновлення громад та збереження людського капіталу.

У країнах ЄС участь молоді в економічному розвитку регіонів забезпечується через поєднання різних фінансових інструментів політики згуртованості. Зокрема, Європейський соціальний фонд плюс (ESF+) спрямований на розвиток компетенцій молоді, підтримку її зайнятості та формування навичок, необхідних для цифрового та «зеленого» переходу. Значна частина ресурсів фонду спрямовується на підтримку молодих людей, які не навчаються, не працюють і не проходять професійної підготовки (NEET). Водночас Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF) підтримує розвиток малого та середнього бізнесу, інноваційних стартапів і підприємницьких ініціатив молоді через інструменти грантового фінансування, цифровізації та стимулювання інновацій. Доповнює цю систему програма EU4Youth, спрямована на країни Східного партнерства, яка в Україні підтримує молодіжне соціальне підприємництво та сприяє відновленню бізнесу, зокрема шляхом релокації та перезапуску підприємницьких ініціатив молоді.

Адаптація підходів політики згуртованості ЄС на місцевому рівні може стати ефективним механізмом залучення молоді до відновлення українських громад. Зокрема, на прикладі міста Миколаєва доцільним є створення спеціалізованого муніципального інструменту підтримки — Миколаївського фонду молодіжних стартапів відновлення, який орієнтуватиметься на підтримку підприємницьких ініціатив молоді, спрямованих на відбудову міської інфраструктури та розвиток місцевої економіки.

Основною метою такого фонду є стимулювання участі молоді у відновленні громади через підтримку інноваційних, екологічних та соціально орієнтованих бізнес-проектів, що сприятимуть створенню нових робочих місць, розвитку локального виробництва та впровадженню принципів циркулярної економіки. Фонд може функціонувати як інституційний механізм при міській раді, поєднуючи інструменти грантової підтримки, венчурного фінансування та менторського супроводу для молодих підприємців віком 18–35 років, чії проекти відповідають стратегічним завданням відновлення міста.

Особлива увага в межах діяльності фонду має приділятися підтримці проектів, які безпосередньо сприяють відбудові та модернізації міської економіки. До таких напрямів можуть належати виробництво будівельних матеріалів із перероблених відходів будівництва, розвиток «зелених» технологій та енергоефективних рішень, створення цифрових платформ для управління процесами реконструкції інфраструктури, розвиток соціального підприємництва для працевлаштування молоді, внутрішньо переміщених осіб і ветеранів, а також підтримка креативних індустрій, спрямованих на ревіталізацію міського простору та культурної спадщини.

Функціонування такого інструменту доцільно організувати з урахуванням практик Європейського фонду регіонального розвитку. Зокрема, може застосовуватися модель гібридного фінансування, яка передбачає співфінансування проектів за принципом *match-funding*, коли частина коштів надається муніципальним фондом, а інша — залучається від міжнародних донорів або фінансових інституцій. Важливим механізмом також може стати револьверне фінансування, за якого частина підтримки надається у формі безвідсоткових позик, що після повернення спрямовуються на фінансування нових молодіжних проектів. Додатково доцільним є впровадження інкубаційної підтримки стартапів через надання консультаційних послуг у сферах юридичного супроводу, фінансів та технологічного розвитку.

Запровадження подібного інституційного механізму сприятиме активізації участі молоді у відновленні громади, розвитку локального підприємництва та формуванню економічної самодостатності міста. Водночас це дозволить інтегрувати принципи політики згуртованості ЄС у систему місцевого управління, забезпечуючи прозорість, партнерство та підзвітність у реалізації проектів розвитку. Наявність такого інструменту також стане важливим сигналом для міжнародних партнерів — зокрема Європейського банку реконструкції та розвитку, Європейського інвестиційного банку та урядів країн-донорів — щодо готовності громади до ефективного використання фінансових ресурсів у межах програм відновлення, зокрема *Ukraine Facility*.

Важливо підкреслити, що політика згуртованості Європейського Союзу передбачає не лише надання фінансової підтримки, а й створення умов для активної участі молоді у процесах стратегічного розвитку територій на місцевому рівні. Використання механізмів партнерського врядування, громадських консультацій та молодіжних платформ участі сприяє формуванню нової моделі взаємодії між органами влади та молодим поколінням, у якій

молодь виступає повноправним учасником ухвалення рішень щодо розвитку громади. Такий підхід сприяє розвитку відповідального громадянства, підвищенню довіри до місцевих інституцій влади та забезпечує довгострокову сталість процесів відновлення територій.

Отже, політика згуртованості Європейського Союзу виступає важливим інструментом залучення молоді до соціально-економічного розвитку та відновлення громад на місцевому рівні. Використання фінансових та інституційних механізмів, таких як Європейський соціальний фонд плюс, Європейський фонд регіонального розвитку та програми підтримки молодіжного підприємництва, створює умови для активної участі молодих людей у процесах відбудови, інноваційного розвитку та модернізації місцевої економіки.

Список використаних джерел:

1. Політика згуртованості. ЄС та Україна. Аналітична записка. Портал «Децентралізація». URL : <https://decentralization.ua/news/18332?page=5>
2. Мова розвитку» Част. 3: Інституції політики згуртованості ЄС. UCORD. URL : <https://ucord.in.ua/news-and-event/mova-rozvytku-chast-3-instytucziyi-polityky-zgurtovanosti-yes/>
3. Молодь за демократію в Україні. URL : <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine>
4. Соціальна згуртованість в Україні: виклики та бар'єри для вразливих груп. URL : <https://opora.ua.org/viyana/social-na-zgurtovanist-v-ukrayini-vikliki-ta-bar-yeridlya-vrazlivih-grup-25748>

Abstract: The role of the European Union's cohesion policy in ensuring youth participation in community regeneration at the local level is explored. The main EU financial instruments, in particular the European Social Fund Plus and the European Regional Development Fund, which promote the development of youth entrepreneurship and innovative initiatives are analyzed. The possibilities of adapting European experience to support youth startups and strengthen the economic regeneration of communities in Ukraine are substantiated.

Keywords: youth participation, local development, community regeneration, youth entrepreneurship, regional policy.

Науковий керівник:

Галунець Н.І.,

старший викладач кафедри публічного управління

та адміністрування і міжнародної економіки,

Миколаївський національний аграрний

університет